

Wunderlich & Graup

1871

Բարիս 30 մարտ ապրիլ 1928 թ. 11
 Մեծ խոր մեղք ունեն գանձեր է-
 ամսինն թանկիկն տալիս օրան
 թեքիկին իմանալեն իրենթինն ,
 237 թեյէ քաղը 1268 թէ ի ինչա-
 րար վիճիկի տիր :
 Բարիս 31 մարտ ապրիլ 1928 թ. 11
 Մեծ խոր վիճելու քեշինն , 11
 ինքարագապինն մեծեկեքին տեր-
 միկան իմարիկ մեծեկեքն հէ տեքիկ
 վիճելու քաղը 1268 թէ ի ինչա-
 րար վիճիկի տիր :
 Բարիս 30 մարտ ապրիլ 1928 թ. 11
 Մեծ խոր մեղք ունեն գանձեր է-
 ամսինն թանկիկն տալիս օրան
 թեքիկին իմանալեն իրենթինն ,
 237 թեյէ քաղը 1268 թէ ի ինչա-
 րար վիճիկի տիր :
 Բարիս 31 մարտ ապրիլ 1928 թ. 11
 Մեծ խոր վիճելու քեշինն , 11
 ինքարագապինն մեծեկեքին տեր-
 միկան իմարիկ մեծեկեքն հէ տեքիկ
 վիճելու քաղը 1268 թէ ի ինչա-
 րար վիճիկի տիր :

214 U.S. 100

ፊ. ቲ. ሂ. ሸ. ረ. ሀ. ፊ.

Տիրապետներ վրաեկեթի վախիկի
կի, Թրապիզոն վախիկի սաւրը տեւ-
լեթիւր Սէրուրի քաղա հազ եթե-
րինէ ,
Թրապիզոն վրաեկեթի վախիկի
Տէրապետներ վախիկի սաւրը տա-
տեթիւր Սերի քաղա հազրեթիւրինէ ,
Խաղիւն վրաեկեթի վախիկի սաւ-
րը եւմիւրիկի, Տէրապետներ մալի-
էն միւֆեթիւրիկի ինքիմալը իւնէ,
մեհրիսի մալիէն աղալըղնաւ ալմ-
լունան սաւաղեթիւր Վեամիւր էֆեն-
տի հազրեթիւրինէ ,
Տէրապետներ վախիկի միւֆեթի-
թիւրինէ ինքիմալը իւնէ մեհրիսի մա-
լիէն աղալըղնաւ մեհրիսի մալը Տա-
հանէ իւրաիւրի մաւաղեթիւր Սիւ-
րէյաճ Սուրի էֆենտի հազրեթիւ-
րինէ ց ,
Սաւաղեթիւր թեմեթիւր պաշ միւր-
տալի ումալիւրիկի, մահմեթի վրաեկ-
եթիւրէ աղալըղնաւ ֆաղիթիւր
Հալիմ պէյ էֆենտի հազրեթիւրինէ ,
Մեհրիսի մալը Տաւանէ միւրաթ-
իկի, խաղիւն վրաեկեթի վախիկի
սաւրը եւմիւրիկի սաւաղեթիւր հազ-
րեթիւրինէ էֆենտի հազրեթիւրինէ թեմ-
եթիւր պաշ միւրաթիւր տուր ,
Մաւաղեթիւրինէ մեհրիսի մալը Տէր-
ապետներ վախիկի սաւրը տա-
տեթիւր Սերի քաղա հազրեթիւրինէ ,
Մաւաղեթիւրինէ մեհրիսի մալը Տա-
հանէ իւրաիւրի մաւաղեթիւր Սիւ-
րէյաճ Սուրի էֆենտի հազրեթիւ-
րինէ ց ,

ル ト ヲ 用 ズ

[illegible]

ՏԷՕՐՏԻԻՆՃԻԻ ԶԱՍՏԸ

[illegible]

ՐԷՍՄԻ

Գաղութաբան էլ բան է, զայսպիսի
տիպին զգալիս ալ տէրամբ մու-
կնապիլնեան, միտթերիկը ետալը-
րին է վերինն ապուն ճնշեալաթ-
թազա գանունեանուն բնառ մագ-
թաւ թարթիքն հիւքմունքն
պէյն է նա թաւաթի օրունան մաշ-
թնաւ թաւաթի քէն, հիւ բուշեա
բըշտըրըլմաաըլըլապըր վերիտի-
կնեանն պահալն, զիքը օրունան ա-
պուն պէնեաթընա, թարթիք յի-
մեցրիքէ մոհերպինքն, ճիլիլիմի-
շէր բաթալը բուշեաբըշտըրըլմաաը-
լը գունապի մալիքն ճնշալիթի ճն-
թիւքնեանն պէնեառ ու իշար օրուն-
մապըն, պոտեմա, մեցիլիլի ալնէ
նաթաւ երկրորդէր իւրալը բու-
շեաբըշտըրըլմաաը, պիլ ճիւլի զա-
զէթ ապր սահպիլ իմիլեաղաթընա
թէնպիհ ու իմիլի օրունալիլի :

—

Եվ վերջիցիւն բոլոր խոսքեր
վերջեւանա, երեսն պիտեմ միւզա-
քերթիք իլէ իշմիդալ պուրուլմուշ
առաքի :

Պիլ միւստէթտէն պէրու նամի-
զաճ ալուպոնան զապիթինէ նաթըրը-
լիտի, միտթէթըլու բեաթիլ պէյ
էֆէնտի հապըթիլէրինին, համա օր-
սուն քէնապի օրհնէթ վէ մփիյեթի
էյլեթիլիլի, մա մէմուսնիյէն իշի-
ալիլիլի տիլ :

Ճիլն ճիւլմաա կիւնիւ Բուշիւ
ալ փիլի Մ. Նէրիտիք ճէնապլէրիլ իլէ
փաթիթ աաթ վէյ մախաուսու Մ. Տի-
միլիլիլի ճէլիտօֆ Բիքէաեա կիլմիլի-
տիլ :

— Ալմանեա իմէրուքորաք միլ-
էրիլն ճէնաթէ պալլէնա հապըր
պուրուլմաա իլլաթիլ Բիքէաալման
պիլ հէյլիլի մախաուս հոսսուն :

285028

[illegible]

Եւ զհարկաւորսն զորսն զարկուցանաւ

[illegible]

Զարպիսանէյի ամիրէտէ քէյիտէ օլունան 109.1ւննու շրմէնտըֆէր
բիւնանգօստունուն պիւնիւք իքրամիյե գազանան նիւմէրօլար տըր :

ႁႏႉႏႉ	ႁႏႉႏႉ	ႁႏႉႏႉ	ႁႏႉႏႉ	ႁႏႉႏႉ	ႁႏႉႏႉ	ႁႏႉႏႉ	ႁႏႉႏႉ
880735	600000	619460	3000	98311	1000	885302	1000
1339403	60000	672442	»	168959	»	914465	»
1098786	20000	1031213	»	314303	»	1019019	»
1297138	»	1127818	»	429338	»	1223316	»
672444	6090	1143871	»	444726	»	1297137	»
867067	»	1356324	»	550285	»	1305752	»
1072270	»	1473636	»	581263	»	1346435	»
1411851	»	1773123	»	699530	»	1607272	»
1127816	»	1911904	»	748906	»	1655085	»
1513785	»	6023	1000	748908	»	1686025	»
68321	3000	6024	»	783341	»	1932693	»
231613	»	46653	»	868853	»	»	»
277700	»	78030	»	869230	»	»	»

Աղաֆրանկա ապրիլ 1-ին Ջարդա- խանէյի ամրեւտէ քեշիտէ օլանան Բուսէյի յըմէնաբէր Թահվիլաթը- նըն 109 ուննու գուրաւանա 400 գր. գազանան նիւսէրօյար աըր :				9	766666	8	
				20	7	9	
				270616	8	100	
				7	9	1127817	
				8	70	9	16860
				9	783342	20	
6021	8	921003	8	20	3	1130731	
2	9	4	9	277696	4	2	
5	90	5	10	7	5	3	17212
27106	543911	1019046	1393296	7	9	792746	4
7	2	7	7	9	7	5	
8	3	8	8	300991	8	1143872	
9	4	20	9	2	9	3	
10	5	1024916	300	3	50	4	17675
46951	550281	7	4394091	4	839046	5	
2	2	8	2	5	7	1149986	
4	3	9	3	314301	8	7	
5	4	20	4	2	9	8	
68322	584261	1031211	5	4	50	9	17731
3	2	2	1425366	5	859866	90	
4	4	4	7	350146	7	1191821	
5	5	5	8	7	8	2	
78026	619456	1035031	9	8	9	3	18266
7	7	2	70	9	70	4	
8	8	3	1464186	50	864221	5	
9	9	4	7	381506	2	1207721	
98312	637096	5	8	7	3	2	
3	7	1039086	9	8	4	3	18269
4	8	7	90	9	5	4	
5	9	8	1473637	10	867066	5	
131696	100	9	8	390306	8	1223317	
7	641231	90	9	7	9	8	
8	2	1057351	40	8	70	9	18417
9	3	2	1480476	9	868851	20	
700	4	3	7	10	2	1227581	
168956	5	4	8	429336	4	2	
7	648306	5	9	7	5	3	
8	7	1060306	80	9	869226	4	18593
60	8	7	1513781	40	7	5	
198921	9	8	2	437961	8	1287066	
2	10	9	3	2	9	7	
3	654396	40	4	3	880731	8	
4	7	1072266	1579071	4	2	9	19044
5	8	7	2	5	3	70	
201881	9	8	3	444727	4	1297136	
2	400	9	4	8	885301	9	
3	672443	1080141	5	9	3	40	
4	4	2	1607271	30	4	1305751	19119
5	5	3	3	504421	5	3	
227006	693746	4	4	2	906396	4	
7	7	5	5	3	7	5	
8	8	1098787	1625211	4	8	1339401	19326
9	9	8	2	5	9	2	
10	50	9	3	518231	400	4	
234611	699526	90	4	2	912056	5	
2	7	1111852	5	3	7	1346431	19335
4	8	3	1613276	4	8	2	
5	9	4	7	5	9	3	
233096	748907	5	8	520856	60	4	
7	9	1120226	9	7	914461	1356321	
8	10	7	80	8	2	2	19699
9	764376	8	1655081	9	3	3	
100	7	9	2	60	4	5	
253916	8	30	3	525086	921001	1384706	
7	9	1122096	4	7	2	7	
8	80	7	1674506				

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կէշէն ճիւմաս կիւնիւ, Մալր ե.
կեղեցիտէ, Փափասեան Ս. Էֆէնտի.
Ինն ճէնաղէ գիյիէթինաէն սանրա
ընդհանուր ժողով թէճէմլիւ իթմիյ,
վէ Երուսաղէմէն Նիդաճաւմէսի թառ-
տիգ օլունմուշ, վէ զաթէն Երու.
սաղէմ միաբանութիւնու թարա.
Փընտան մէջթուպլար կէլէքէք,
Ս. Աթոռուն մէնփաաթըն իյեէթիլէ
Եա Սրբազան Գաւարաք Հայրեն օ.
րահա Փաթրիգ լիկինի թաատիգիյ.
լէ աղիմէթինին թաաճիլինի, վէ
Եալսուս սայիր պիր զաթըն Փաթրիգ
լիկ իխապընէ շլէջմիյեէթինի պիլ-
տրիմէջաէ օլունմաղընուն, կէլէ.
ճէք մէճլիաաէ մէղըրլը խաասուսըն
թաշթը թէզէքքըրէ ալընմասըն
զաւար միրիմիյ տիր :

Վէ պատէհհու, անդադ գալը-
լարագ, Երեսփոխան էֆէնտիլէր.
տէն օլուպտա վէֆաթ իթփիջ օլտն
Արապկիրլը Կարապետ էֆէնտիլա-
չիկեան, վէ տօղթօր Երչմանեան,
վէ Օտեան վէ Փափասեան էֆէն-
տիլէր հազգարընտա պէեանը
հիւղն ու էսէֆ քըլընմըյ տրը:

Գեր. Մեկքիսեդեկ Սրբազան
փաթրիգիտանէնին մալիմաթը իւզ-
րէ, իւսկիւտարն Ս. Խաչ քրիսե-
սինտէ քարոզ վրէճէկնին իւանընդ
կէօրէնյէրտէն պազըլաբ, պազը Քը-
ռ զալէ սեպէպիյեթ փրտիքտէն
պաշգա, հաթիւս պազը ուլղուն-
աւզ հալլերաւ պուլունաճաղարը-
նատա կէրիշ շիւհէ վրմիլըր իսե-
տէ, մահէլի մէզպուր Թաղ. Խար-
հուրդու Թարափընտան, էօլլէ պիր-
սպպէճա հաթէքէթէ ճիւրաթ իտէն-
լէսին, հիւքիւմէթէ Թէշլիմ Խալիլը
ճէկի Խապըր վրիւրտիւրաւն պաշգ-
ազար սապաշարը քարոզունտա
տախի, մէզքիւր քրիսեւտ, ամեն
Խրմեան Սրբազան հազրէթլէրի, օ-
խուսուտա տալիւր միւհասիր նասի-
հաթլար տախի վրմիլ օլտաղուն-
տան, աղչամ քարոզունտա Գեր.
Մեկքիսեդեկ Սրբազան բէջ կիւզըն-
պիր սուրբէթտէ վրմիլ, բէջօթ ճէօ-
տաթը հազըր պուլունաւոշ, վէ մա-
մէմնանիթէտէ Խապրէ ալընըշաըր
քի, հիւ պիր հաթէքէթի նալաեղ-
գա գուհուրա կէլմէմիյ տիր :

Հէր նէ գառար Արեւելքտէ, եւ-
տի նէֆէր Վանլըւորըն, մուհաքե.
յէլէրինէ պաշքըլմադ իւզրէ Պազը
զապթըլիլէ հապարանէսին նապը
իտիլտիքլէրի օգուհմուշ իտի իսե-
տէ, պիր ըիվայէթէ նէզարէն, առ-
նուն առը օլմաերպ, նէֆ իտիլմիշ-
լէր իսիլ:

Իշխան իթարհիմիդ Սիվասըն Սե-
նեքերմեան ընկերութիւնն ուն մէյ-
ֆաաթընա օլարաթ իճրա խոիլէճք
օլան թէաթ ոօ օեռնու ճիւսաա իր-
թէսի կիճէսի իճրա իաիմիդ, բէք
չօթ ճէմիլէթ Տաղլըր պուլունմուշ,
վէ մա մէմնունիյէ խապէր ալըն-
աղըղնա կէօրէ, մէսարիֆի քիւլի-
նէ չըքաղգաա հանրա, եւիդ էլլի
իւրա մըգաարիտէ մէնֆաաթը սա-
ժիլէէ գալընի տրը

Միանցեալ ընկերութիւնսն քեզէն զայլօրաբար իւր, Սենեքերիմեան ընկերութիւնսն թէաթօսաւ միեանընտա պուսնան ֆարգը աղիմ իւկերինէ հերքեսին նապար տիգգաթընը տակէն իւէրից:

Իշխութիւններէ կէօրէ, Գայոսէ-
րիյեհէտէն, պիտ գաչ զէվաթ ալէյ.

լարճնա գարշը, ֓աթթրիգխանէէ
թէշքքրիւն կէլիշ օլտուղունաւ,
մէրգւամանըն, պուտան պէօլէ,
կիլլէթճէ իշլէրէ գարշմամալարք.
նա տարիք, ֓աթթրիխանէ թարւ.
֓ըննաւէ էմրինմէ կէնտարիլիւ,
վէ եախաւ կէնտարիլնէք իմիւ:

д а с а б

Ոսկեդէն դպրութեան

Հանդէս Ամսօրեայ

Մէջբիւր գրաբառ ընտանին նս-
յեմբեր վէ դեկտեմբեր նիւսխէսի
չբմբն տըր :

ԵԿԵՂԵՑԻ

Հայտնատանէսլց

Շարժական հանդէս կրօնական
և աստուծոյ բարեկամներ ,

פ' י' ת' ת'

ԹՈՐՈՍ ԶՈՒՂԱՅԵՑԻ

Աստուածաբանութեան վարդապետ

Ի քի իւշ հաճութաւան պէտու, և
սահիճէտէն ի պարէթ օրոտ դու հաւ-
տէ, զու իսիմ իւէ յէզէպտէն պահե-
իտը պէր ըրիսէլ թապ օւռնմմեա
պաշտմը տըր, Մէզքիւր ըրիսէլ
նիս իւ յաւղը 7 դուրուշ օւռուպ, 4է
նիսսէսիտէ 20 փորա տըր:

Ինչպաւում, միւսիքի պարտե-
նան է քէնտի, մեռարի քաթընը պա-
րը պատա տեղամէ միւս թեւերի օւ-
պիլէնէք դառար օգուէն լար պու-
մադը ք ի գպալինէ նայիլ օւպիլէ-
նէք տիր :

Պիր գաւ սենեակէն, վէ պելլառու
տուս պիր գաւ ալտան պէլառ, Բախ
րիգիւանէ Թարաֆընտան օ. Եօլառ
պիր Թէշէպղիսսէ չալըլըսզըրի-
շիտրիմէքտէ Իքէն, պէօլէ պիր ըի-
սալէնին զուհուրի, մէգըրի Թէ-
չէպղիսստէն նիլէթլըրինէ պիւ-
միւք պիր գալալըք սաեղլսա հա-
նիգ տիր :

ՀՅՈՒՐԱՍՏԱՆ. ԻՐԱՆԿԱՆՆԵՐ

Մէջքիւր ըէսիմի ըսալէնին եւ.
տինճի ճիւտինն 5 ինճի նիւսիսի
տաթի չրդմը տոր :

Ի գմբեթէն թաշափըմըղա, Պա-
 ենտըը հաղգընտա պիր մէքթուպ
 եաղան զաթա խապէր վիրիրիզ քի,
 մէղքիր պէնտտե ումուման մէն
 ֆաթթընա ապիր պիր շէյ պոթ-
 լունմաաըընտան, տէրն զուլմա-
 եա շախան կէօրիւմէմիշ տիր :

ፀሐይ ሆኖ ሲገኝ

Գլխաբերիյե միդ Խանէ տանընտան
օլուպ, վէ բէնտի հիւսնի հաթի վէ
ախլադը մէստանէսիլլէ քեսաֆօթի-
յի բէնտուլի Թանընտանկարն հիւս-
նի Թէվէճճիւհ վէ հիւրմէթլերինի
գազանմըշ պուլունճան Ագսէրայլեան
Գէնորդ Էֆէնտինին, պու կիւնլերտե,
Գլխաբերիյե տէ, ալթմըշ պէշ չադ-
լարընտա օլտուգու հայտե ազմի
աաթի պազա իլլետիկի, վէ ճնա-
ղէ զինէթինին, շան ու չէօհմէթի-
նէ չէսպան, Կանի բէջ մութալթան
ուսուրէթինի իճրա իտիլտիկի, մա
թէնէսուրաֆի ազմի իսապէր ալընմըշ
աար :

ՔԱՌԱՍՆՈՔԵԱՅ ՈՒՂԵՒՈՐԹՈՒԹԻՒՆ

۱۷۹۳

Հիւ և նոր Գարդանէ՛լներ

Նախ քան զամենայն՝ արժան կը
դատուի ազնիւ ընթերցողացս հա-
մառօտիւ հաղորդել ինչ որ հնու-
թեան պատմագիրնքս մեզ ընձե-
ռեցին յիշեալ քաղաքին «Դարգա-
նէլ» կոչուելուն աղադաւ, և ահա
Իբր 3455 տարիներ առաջ կամ
1568 Նախ քան զԲրիտանիա Պա-
նստանու տեճ մը օդաւ կը կրկն մը
գալով՝ Լոս Երբին (Դադ-աւադը) ա-
րեւմտեան ընդդիմակողմէն վրայ
ալժմու ձևաւորութիւն կոչուած լայն
գաւջանի մէջ՝ քաղաքի մը հիմնադր-
բն և առաջին արքայն կը լինի՝
Երվ թէ քաղաքն և թէ տիրած եր-
կիրն Դարգանիա կը կոչուին թէև
այժմ՝ քաղաքն՝ իւր յախորաց
միոյն՝ Տրոսի՝ Գնուսով կոչեցածն Տը-
րոյիտ կամ Տրովա և կամ Տրովադա
Դարգանիոյ ծագկեալ քաղաք-
ներն էին յայնժամ Սեստու և Ա-
բիդուս, զորոց վրայ ինչպէս որ կան-
խաւ խօսեցանք, դէմ առ դէմ կը
մի Վարմին նկատուելով ՝ Դարգան-
ի տեսքը կը յորդորուին, և կրնան
«Դարգանեան» նշուցող, մինչդեռ
ինչպէս որ զայն եւս քսինք, առա-
ջէն կ'սպասուեանք կը կոչուէին:

Եւ ահա՛ արքայապետութեան
Եւրոպացիք «Տարտանկ» բառը
չյոգեմեկին կը գործածեն, և մէկ
շնորհ՝ ըստ հայկական տառադար-
ցութեան կըսեմք «Դարդանկ»
ուստի «Տարտանկը» գրուելը ին-
քայն նկատուելու է՝

Արդ՝ տիեզերական ասկեզիզոր
ի իման՝ յայտահասն և յաշխիփոր
ծավանակ, որ իւր անցց մէջ զա-
մէն ինչ ոտիցն առաթուր ընէ իւր
կըփըտ և ի փոշի կը դիտարկէ,
դարձաւ արտիշէն ի հոգի վր յա-
րուցանէ և ահա զանկերպէրս կը
հանդնէ . . . Այսպէս ահա՛ յեւե-
ղարուց տը ծաղկեալ քաղաքներն
Բաբելոնի, Նինուէի և Կլոյց պէս
տկարացան և անկան և անհետ ե-
ղան . . . :

Օսմանեան քաղաքի Սուլթաննե
րէն տասնեկինեորորդն Ղազի Սէ-
հէմմէտ Դ. յիշեալ ներդին կարե-
ւորութիւնը զգարով բազմական չը-
համարեցաւ արդէն զթաւր եւ Նա-
ղարա զուրնու անուն բերդերն,
փութացաւ ուրիշ երկրէ հաստ ու
կանգնել ի 1658/ին, որը եւն զէմ-
առ զէմ այժմու Զանազ-գալի/ եւ
Քիլիսի իւր զահրի բերդերն:

Եւ յետ անորիկ այդ քաղաք-
ներն ծաղկիլ սկսեցելոյ Սեւտոսին և
Աբիւղոսին յատկացեալ Վարդա-
նէջ անունը կը ծառանդէ արդի
Չանադգայէն, կամ այսպէս՝ Շա-
ւաբաբար եզրակացնելով, Դար-
դանիա՝ Դարդոնոսէն անուանելով
կը ծնի «Դարդանեաններն» և սորա
արդի Վարդանեանն։ Ի Որոյ ներդո-
ցը Օսմ. պէն. Սորթանք հետպէ-
տէ ամրացընելով իբր ամրափակ
գոռն կազմած են զայն. յայտ ցալս
իրաւամբ կը կոչուի «Դալաի-Սալ-
թանիկէն», թող թէ ռաւիկն դեռ
և սովորեալ զայն Վանադ-գայէ»
ընեալ յաղապս որ անդն ի վա-
ղուց հետէ գձնուած Ռաթի գորո-
ծարանաց։

Հիմա անցողակի լուսինը նսեւ
 և որ Դարդաբնէի վրայ որ ինչպէս
 վերագոյն ըզգեցեալ ներդնի մեծ
 և եւ բանուկ և ծաղկալ քաղաքն
 ըլլալով Միջերկրականի արեւմտեան
 կողան ծովուն եզրը շինուած է և
 կենդարձակի հառաւն ի հիւսիս
 Դիրքն է տափարակ . օդն թէ՛

